

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Füster, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Dokumentum leveleket csak ismeri
között fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Füster, a törvényszék melletti Neumann-
házak utcájára nyúló helyiségében.

Hirdetéseket díjazás szerint.
Egy- és kétszámú 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Megjelenés hétfőn és ünnepnap után is

Előfizetési árak:

Helyben hazához borsára:

Egész évre	12 ft.
Fél évre	6 ft.
Negyed évre	3 ft.
Égy hónapra	1 ft.

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 ft. — kr.
Fél évre	7 ft. — kr.
Negyed évre	3 ft. 50 kr.
Égy hónapra	1 ft. 20 kr.

Hirdetéseket helyben fizetendő.

A választás előtt.

Arad, nov. 21.

Mikor e sorok napvilágot látnak, Arad város választó polgárai az urnához lépnek, hogy válasszanak maguk közül negyven olyan polgárt, a kik hivatalosan befolyolják Arad város közügyeinek intézésére.

Szavazzanak legjobb belátásuk szerint. Mi ismételve a szabadelvű párt jelöltjeinek névsorát ajánljuk, mint a mely nincsen rideg pártzempontból összeállítva, s meggyőződésünk szerint leginkább megfelel azon kívánalomnak, hogy olyanokat válasszunk meg, kik vagy társadalmi állásuknál, vagy vagyoni viszonyaikkal, vagy szakismereteikkel fogva hivatva vannak hozzájárulni a közgyűlési teremben a város és polgárság közjává érte kérésekhez.

Azt bevalljuk nyíltan, hogy olyan hangzatos jelszavakkal nem élhetünk, mint az ellenzék, s nevezetesen nem léphetünk a demagogia terére, mint teszi ezt ma az ellenzék organuma, figyelmeztetvén a polgárokat, hogy azokat válasszák, kik az elfelejtett szegényebb osztályt, az istenadta néppel együtt tudnak érezni. Mintha mi nem éreznénk együtt a néppel, melynek bajait jobban ismerjük, mint ők, s mindenesetre hamarabb fogunk rajta segíteni, mint ők, kik tegnap még azt vetették szemünkre, hogy olyanokat jelölünk, kiknek vagyona, nincs és adót nem fizetnek, s ma ennek éppen az ellenkezőjét fogják ránk a sorok közt, mert mi mást jelentene a fentidezett nagy mondás, mint azt, hogy mi a vagyont képviseljük, mely nem törődik a szegényebb osztállyal.

Ugyanez a bámulusos következtetés nyilvánul az ellenzék azon tudomásunkra jutott törekvésében, hogy a lyceum igazgatója, a vasuti üzletvezető, az állomásfőnök stb. töröltesse a névsorból, mert, mint az ellenzék organuma mondja, »ezek nem érik bajainkat, nem ismerik népünk törekvéseit, vágyait, s nem fizetnek községi adót.« A mi az utóbbit illeti, ők is jelöltek több olyan egyént, a kik hivatali állásuknál fogva nem fizetnek községi adót, de ezek — ellenzékiek, s így természetesen jobban ismerik a nép törekvéseit és vágyait. Csak az a kár, hogy ezekkel a vágyakkal közelebbről nem ismertetnek meg bennünket.

Reméljük, hogy ezek a példál felhozott és a többi fel nem hozott badar állítások nem fogják tévútra vezetni Arad város józan polgárságát, mely mégis csak más igazgatás alatt ohajtja látni szeretett városát, mint a milyent az ellenzéki névsor mutat.

Mi nem presszionáljuk és nem terrorizáljuk a választók szabadakarát még jelszavakkal sem, s a legkevésbé olyan jelszavakkal, melyekben némi fenyegetést is foglaltat.

Nyugodt önértékeléssel mondhatjuk, hogy a tisztesség fegyvereivel küzdötünk, s igyekeztünk meggyőzni a választó polgárokat, hogy a mi jelöltjeink névsorának győzelemre juttatásával védjük meg Arad városának szívünkön hordott érdekeit.

A szabadelvű párt jelöltjei.

A mi (hétfőn) megejtendő választás alkalmával a városi törvényhatósági bizottságban megválasztott negyven helyre választandó az I. kerületben 9, a II. kerületben szintén 9, a III. kerületben 10, a IV. kerületben 12 tag.

Alább közöljük a szabadelvű párt jelöltjeinek névsorát. Látni fogják ebből a t. választók, hogy a szabadelvű párt jelölt ellenzékieket is mind a négy kerületben, s hogy a szabadelvű pártot nem kizárólag a politikai pártzempont vezérelte, mint az ellenzék, mely csak az I. kerületben jelölt szabadelvű pártit, hanem vezérelte pártunkat a kijelölésnél a jelöltek szakismerete egyrészt, s másrészt ismert érdeklődésük a város fejlődése és közügyei iránt.

Figyelmeztetjük egyúttal pártunk t. választóit, hogy minden törlés nélkül csak azon névsor szerint szavazzanak, melyet a szabadelvű párt választmányának felhívásával együtt kaptak, s mely az alább közölt névsornak mindenben megfelel. Szükségesnek tartjuk a figyelmeztetést azért, mert a párt jelöléséről eltérő névsorok hoztak forgalomba, s a kijelöléstől eltérő szavazás, valamint a törlések — kockázthatnák pártunk győzelmét.

Továbbá figyelmeztetjük a t. választókat még arra is, hogy a mennyiben tévedésből vagy véletlenségből névsort nem kaptak volna, forduljanak ez iránt pártunknak az illető kerületekben felállított irodáihoz.

A szabadelvű párt irodái a következő helyeken találhatók:

I. kerület: Vörösmarty-utca 3. sz., dr. Weidenfeld István ügyvédi irodájában.

II. kerület: Kazinczy-utca 11. sz., Lustig-házban.

III. kerület: Kossuth-utca, Szecsey-ház, I. emelet.

IV. kerület: Kossuth-utca 52. szám, Barkó-házban.

A szabadelvű párt jelöltjeinek névsora a következő:

I. kerület:

1. Bing Ede.
2. Grünwald Ferencz.
3. Dr. Jánossy Dömjen.
4. Inkei Emil.
5. Kuncz Elek.
6. Luczay József.
7. Dr. Steinhardt Mór.
8. Dr. Teener Pál.
9. Varjassy József.

II. kerület:

1. Avarffy Ferencz.
2. Boros Vida.
3. Kerner Péter.
4. Lukácsy Miklós.
5. Dr. Marshall Lajos.
6. Péterffy Antal.
7. Sonnenfeld Károly.
8. Stoll Károly.
9. Szalay Károly.

III. kerület:

1. Andrányi Gusztáv.
2. Goldis János.
3. Jiraszek Lajos.
4. Kopesányi József.
5. Dr. Múlek Lajos.
6. Némethy Károly.
7. Petrovits Arzén.
8. Réthy Lipót.
9. Turay Antal.
10. Ursits Vilmos.

IV. kerület:

1. Antalfy Endre.
2. Böhm Lajos.
3. Fikler József.
4. Friedmann Lajos.
5. Hahn Alajos.
6. Halmay Andor.
7. Dr. Kell Lipót.
8. Kristófy Zsigmond.
9. Krispin József.
10. Kugler István.
11. Pekái Károly.
12. Teener Lajos.

A szavazás d. e. 9 órakor veszi kezdetét, s tart d. u. 4 óráig.

Közelebbi felvilágosításokat a szabadelvű párt irodáiban kaphatnak a t. választók.

A választási helyek a következők:

- I. kerület: Régi városláz-épület a Szabadság-terén.
- II. kerület: Templom-utcai fu-iskola, új iskola épület.
- III. kerület: Batthyány-utcai leány-iskola.
- IV. kerület: Kossuth-utcai fu-iskola.

A vámháboru Romániával.

A román kormány néhány hét előtt bizalmas kérdést intézett külügyminisztériumunkhoz aziránt, ha vajon esetleg hajlandók volnának-e az osztrák-magyar monarchia kormányai Romániával a szerződési tárgyalásokat újból felvenni. A külügyminisztérium részéről eziránt tett kérdésre a magyar kormány kijelentette, hogy amíg a Romániával való szerződés-kötésnél bizonyosan egyetl Magyarországnak kellene áldozatokat hozni, kormányunk mindazonáltal hajlandó e tárgyalásokba belemenni, feltéve, hogy ezek a feltételek legkedvezményezőbb alapon indíthatnak meg. Minthogy az osztrák kormány hasonlóképpen hozzájárul a szerződési tárgyalások újból való felvételének eszméjéhez, a román kormány részéről — mint a „Bud. Corr.” írja — röviddel ezelőtt értesítés érkezett külügyminisztériumunkhoz, hogy kész legközelebbi meghatalmazottakat küldeni a szerződési tárgyalásokhoz. Hogy tehát

az ezen küszöbön álló tárgyalásokra adandó utasítások megbeszéltesse, illetve megállapíttassanak, Bacquehem örgróf kereskedelmi miniszter és Kálnoky báró miniszteri tanácsos Budapestre érkeztek s egy szombat délután 10 órától délután 2 óráig tartó értekezleten, melyen a közös külügyminisztérium részéről Szegény osztrák főnök és báró Glanz miniszteri tanácsos, az osztrák kormány részéről de Bacquehem örgróf és Kálnoky miniszteri tanácsos, a magyar kormány részéről Szegény örgróf kereskedelmi miniszter, Matlekovits államtitkár és Mihálovics osztrák tanácsos vettek részt, megvitatták azon elvi kérdések, melyek a román szerződési tárgyalásoknál valószínűleg döntő befolyást fognak bírni. Este Matlekovits államtitkár elnöke alatt a szakelődök több órán át tanácskozást tartottak, a mely holnap tovább folytatották. Bacquehem örgróf kereskedelmi miniszter, kit kizárólagosan a román szerződési tárgyalások kérdése hozott Budapestre s a ki itt kiegészítő ügyekre nézve semminemű megbeszélést sem folytatott, szombat este visszautazott az osztrák fővárosba.

Jókainé Laborfalvy Róza.

— november 21.

A legnagyobb magyar író, Jókai gyászoló tégnap táviratunk már hirt adott és ugyanezen alkalommal közöltük az elhunyt Jókainé életjáratát is.

A budapesti lapok a legmelegebb, s a legigazabb részvét hangján írják a Jókainé elhunytáról, s kétségtelesen tükrözik vissza közleményeinkből, hogy a Jókainé halála éppen olyan mely részvétet keltett a fővárosban is, mint általában országban.

Jókainé november 15-én lett ismét rosszabbul, s a mikor hajnalban mellője hívták Hurayt, az orvos konstátálta rajta neuralgicus fájdalmakat, melyek az agytól lefelé terjedtek egész a derékig, egyszerűsmond constátálta a nyelv és gége összehurcolása folytán beszédhiányt, Jókainé még ez alatt sem vesztette el nyugalmát, s mint betegsége kezdete óta, úgy most is beszélgetett öveivel, kérte férjét, hogy tegye el a lapokat számára, mert ha folyógyul, el akarja azokat olvasni, tudakozódott irodalmi és művészeti események felől, a delegatio üléseiről felől, s általában meglátott rajta, hogy legkevésbé sem sejtí, mennyire közel van hozzá a halál.

Ilyen viróadás lebegett a beteg élet és halál között: egész péntek estig, a mikor Huray orvos bekövetkezettnek mondta a válságos perczet. Ezt azonban Jókai előtt elhalgatta, mert szükségesnek tartotta, hogy Jókai, a kit a hosszú aggodalom és a több éjjelen át tartó virrasztás teljesen kimerített, nyugodjék egy kissé. Jókai is felköltözött azonban almból éjjelen 1 órakor, mert a betegnek már a halálközdelem jelei kezdtek mutatkozni. Elküldött Hegedüs Sándornak, ki beteg fia mellől sietett oda férjével. Huray beadott a betegnek erősítő szereket, a melyek azonban csak pár pillanatra használtak. El kezdett börgögni, erővesse folyton lassultak, s az erősítő szerektől az erővesse ismét intetvebb lett, a hővesse kissé enyhült. Erre azonban mindinkább elhagyta, s bár eszméletét egy pillanatra sem vesztette el, előre volt látható, hogy életét többé megmenteni nem lehet. 3 óra felé teljesen elbágya, mondta is, hogy alig bírja tovább a kimerüléstől. De azért beszélt, még pedig egészen közömbös dolgokról. Vége közeledtél még most sem bírt semmi sejtélemmel, elannyira, hogy semmiféle módon nem rendelkezett, sem övétől el nem bocsuozott. Sajátosság sejtítők kiejtésével kezdett beszélni: azt mondta, hogy ruhát tegyék közölsébe, meg egyszerre így szólt:

— Gyútsatok gyertyát, mert nem látok! Aztán egy soha-jal visszahanyatlott és 4 órakor meghalt.

Jókai annyira megrendítette e csapás, hogy Hegedüs Sándort kérte fel arra, gonloskodnék a végtesztés-égről.

A részvét impozánsan nyilvánult már szombatn is. Az első között, a déli órában megjelent a halottas házban Tisza Kálmán kormányelnök is. Felőre hosszát időzött ott, vigasztalva Jókait.

Hegedüsöz intézte Haynald Lajos kalcsoi bibornok-érsek is a következő levelet: „Nagyságos Uram! Mely megilletődéssel veszek részt Nagyságodnak s kedveseinek, közöttük különösen kedves Jókai barátom ó nagyságának méltó feldolgozásában. Kérem, töltsön el ezt előtte is. A keresztény Religio szent lajai vigasztalják meg nagy szomorúságukban. Mindenkor kitűnő tisztelettel Nagyságodnak alázatos szolgálója, Haynald Lajos.”

Matlekovits Sándor államtitkár és Wahrmann Mór Jókai Mór keresetk föl részvételre. Matlekovits ezt írta: „Tisztelt Barátom! Ama megrendítő csapás alkalmából, melytől fogad megfelethetetlen mód halálában süjtött, fogad a magam s nom részéről legőszintébb részvétünk kifejezését.” Wahrmann

levele rövidebb. Ennyi: „Fogadd, mélyen tisztelt Barátom, legőszintébb részvétel kifejezését.”

Részvétét fejeztette meg ki több képviselő, író, művész, sat. Paulay Ede személyesen jelent meg, tolmácsolva a gróf Kálnoky István intendáns részvétét is.

A temetés — mint táviratunk már jelentette — hétfőn délután három órakor lesz. A nemzeti színház előcsarnokából. A családdal történt megállapodás szerint, a szomorú szertartást a nemzeti színház s az írói kör közösen fogják rendezni.

A kopsorsóba beletesszük mindazon koszorú szalagjait, melyeket Jókainé hosszú dícsőséges pályáján kapott: míg a koszorúkat, melyek eddig hiányzóknak megvannak, sírba tesszük, így fog az elhunyt művész női valóságos babérain nyugodni.

A megboldogultak arca a halálban semmit sem változott. Az a méltóság, nyugodt fenség, melylyel mint színész leheltesse, elhárította a nézet, megmaradt vonásaihoz most is, mintha a halál is szentesítő-részt tartotta volna azokat összekuszálói. Ünneplő fekete bársonyruhájába öltöztetve, kezében egy kis keresztet, fekszik az egyszerű, diszkrét ravatalon, volt haloszámbájában. — Utolsó ohaja az volt, hogy a hitet — kezében keresztet — babérjain aludja örök álmát. Kívánságát pontosan teljesítik.

Külföld.

Kaulbars elutazása. A Reuter-ügynökség értesülése szerint Kaulbarsnak Bulgáriából történendő elutazása és Oroszországnak a regensséggel való viszonyának tökéletes megszokása biztosan várható. Kaulbars erőszakoskodó eljárásnak ezéja az volt, hogy meliből éles válságot idézett elő azon hatalmaknál, kik álláspontjukat a berlini szerződésre alapították.

Azon hírekkel szemben, mintha Iddesleigh, Anglia külügyminisztere, az orosz nagykövetség kérdésére: vajjon Angolország a mingreliai hercege jelöltségét támogatná-e, nemleges válaszot volna, hitelen kijelentik, hogy Iddesleigh ily értelmű választ nem adott. Angolország a többi érdekelt hatalmak egyetért a bolgár kérdés olymódi megoldásában, mely a bolgár nép szabadságát tisztelthen fogja tartani.

A mingreliai herceg jelöltségére vonatkozólag bolgár résről vannak erre irányuló nyilatkozatok.

A pétervári hivatalos lap a következő közleményt teszi közzé: Mint a hivatalos lap október 21-iki száma tudomásra hozta, az orosz alattvalók, valamint az orosz pártfogás alatt álló szem-lyeken Bulgária különböző vidékén sértéseket követtek el, melyek következtében Kaulbars tábornok indítatva érezte magát Nacsevic's bolgár külügyminiszternek kijelenteni, hogy bolgár területen előforduló újabb erőszakosság esetében kényszerítve volna Bulgáriát az összes consulokkal egyetemben elhagyni.

Ennek dacára október 24-én az orosz philippopolisi főconsulátus kavaszán merénylet követett el, kit. midő. táviratok feladásá eljából a táviróhivatalhoz sietett, katonacsapások s bottal fegyverkezett egységek megtámadták és oly módon bántalmazták, hogy eszméletlen állapotban vitték a főconsulathoz.

Mintán Kaulbars tábornok arról értesült, hogy az elfogatás a katonai hatóságok rendelkezése történt, Nacsevic's külügyminiszterrel a dandárparancsuk és a tépárancsuk letétele, valamint az elfogatásnál közreműködött egységek példás megfenyítését és az orosz lohozott előtt katonai tisztelgések teljesítését követelte. Kaulbars egyszerűen értesítette a minisztert, hogy azon esetre, ha november 5-ki este a kívánt elégtételt meg nem kapja, elutazik Bulgáriából.

Mintán Kaulbars a kitűzött határidőig sem a kívánt elégtételt meg nem kapta, sem választ nem nyert, kénytelen ma (20-án) reggel Sophiából elutazni. Bulgáriában és Keletromániában székelő valamennyi orosz consul szintén utasításat kapott állomásaik elhagyására. A közlemény végül ideje Kaulbarsnak a bolgár kormányhoz intézett nyilatkozatát, melynek tartalmát a Sophiából érkezett táviratok már ismertették.

A várnai orosz consul 20-án utasítást kapott Kaulbarstól, hogy három nap alatt utazzék el Várnából. A consul búcsulótárgyaszt tett kártársainak, kiket az orosz alattvalók védelmére kért fel. A consul, ki iróda-vezoját Várnában hagyta, a Mercur-gőzzel Odesszába indult.

Legujabb posta.

— **Kaulbars elutazott Sophiából.** Ezt jelentette röviden lapunk egyik tegnapi távirata. A „Revue de l'Orient” most hozzá teszi, hogy Kaulbars azzal a kijelentéssel távozott Sophiából, hogy Bolgarországot olyan emberek kormányozzák, a kik nem veszik figyelembe Oroszország tanácsait. Az elutazásnak a külföldi hatalmak consulai és sok kiváncsi volt jelen.

Hogy Kaulbars elutazása félreértesítést vagy másféle hátrányokat ne idézzon

elő, a belügyminiszter az összes praefectusokhoz körlevelet intézett, melyben kijelenti, hogy Kaulbars elutazásának igazsága az, hogy magatartását Bulgáriában elítélte egy Salabury, mint Kálnoky. Továbbmardása Bulgáriában e fejtegetések következtében lehetetlené vált. A körlevél megemlíti továbbá, hogy Kaulbars elutazásával az igazság és zavargás meg fog szűnni, s a bolgár kérdés megoldása most már Európa feladata lesz. A praefectusok utasítottak, hogy ha ez alkalommal tüntetések vagy más nyugtalan-ságok készülnek, azt akadályozzák meg.

— **A slivniczai bolgár győzelem évfordulója.** Sophiából jelentik 19-iki kelttel: Ma, mint a slivniczai győzelem évfordulóján, különböző ünnepélyességek voltak. Clement metropolita nagy misét olvasott a székesegyházban, mire a fejedelmi palota előtt fényes katonai díszmenet volt. Este a várost, mely gazdagon föl volt lobogóva osztrák, magyar, angol és bolgár zászlókkal, világították. A német, osztrák-magyar, angol és orosz consulatusok palotái föl voltak díszítve és ki voltak világítva. Az orosz consulatus épülete tökéletes sötétségben maradt.

NAP TÁR.

November 22. Hétfő. Róm. esth. napt. Cizelle. — Prot. naptár. Cizelle. — Görög-ország naptár (november 10.) Erassz Rád. — Nap kel 7 óra 18 percz. Nyugzik 4 óra 15 percz.

November 22. Városi képviselők választása reggel 9 órától délután 4 óráig.

Nov. 27. Az aradi delegátusok estélye a Strobl vendéglőben.

Nov. 29. Aradmegye főispáni beiktató közgyűlése d. e. 10 órakor.

Nov. 29. Arad város rendkívüli közgyűlése d. e. 11 órakor.

Kis lányok a színpadon.

Arad, nov. 21.

Soha olyan nagyszámú és minden ízében válogatott közönséget a lyceum díszterme még fali közé nem fogadott, mint azon a mai kedves kis ünnepélyen, melyet az állami felsőbb leányiskola két osztályának növendékei az árva és szegénysorsú gyermekek javára rendeztek.

A terem szorongásig megtelt: az ülőhelyek mellett lettek árusítva, s nagy volt a száma azoknak is, kik állva hallgatták végig az egész előadást. Az ünnepély e nagy közönség aztán olyan szép kis összeget jövedelmezett a kitűzött jótékony célra, melyre a nemes törekvésű leánykák valóban büszké lehetnek.

De nemcsak erre lehetnek büszké. Az anyagi sikernél nem volt kisebb a szellemi sem. Olyan ügyesen mozgott, olyan értelmesen játszottak azon a valóságos színpadon, melyet szíveségből Krecsányi színigazgató látott el coulisákkal, görögützel s egyéb szükséges eszközökkel, hogy az ember szinte hajlandó volt elhinni, hogy rendes napjaikon is ezt a mesterséget tanulják és nem a földrajzt meg könyva-vegytant.

Valóságos színházi előadás volt biz ez. És a nagy néző közönség, a tömörked látó. s a táncziskolai kötelezettség folytán viharosan tapsoló diáksereg dacára sem vettünk észre semmiféle lümpálást.

Minden pompásan ment, csak a függöny-nyel esett meg a malheur, hogy az első alkalommal hamarabb összehúzódott, mintsem kellett volna.

Az első kis gyermekdarabnak a „Fehér ruha” volt a címe. A takarékos és könyörületesség apothéosisa ez, szemben a könnyelműséggel. A benne szereplő kis leánykák, névszerint Rosenber Ella és Berta, Tabakovits Hajnalka, Hoffbauer Irma, Autsch Janka és Novák Ilonka, mind derekasan megállták helyüket, s kaptak is ezért tapsot annyit, hogy már alig győztek újra meg újra a függöny elé kerülni.

Fokozódott a hatás a második darabnál. Az egész egy „Alom az erdőben.” A kis Kunz Ilonka álmolta végig, a ki ebben a szerepben igazán elragadó jelenség volt. Mint szegény ibolyaszédő árva leányka olyan mesterkéletlen egyszerűséggel szavalta játszott, hogy a hallgató közönséget valóban bámulattal töltötte el. Osztoztak vele a dícsőségben Jegessy Mariska, Hoór Amália, Tones Emmike, Ursicz Darinka, Scherfeneder Irma és Pfefferkorn Hulda.

E darabot hosszú szünet követé, mely a közönség várakozását már-már türelmetlenségig fokozta. Midőn a felgördülő függöny mögött egy olyan kép tárult fel, a mely e türelmetlenséget előzte a bámulat elől. Hetven szobnól-szebb gyermekarc mosolygott a nézőre, érdekesen megvilágítva a felvilágított görögütz által.

„A virágok birodalma” volt ez igazán. Ut egynás felé helyezett sorban állottak a csinos kardalál fogadták a Napot (Rosenthal Irén), a midőn a holdat és csillagokat előzte, a hajnal jelent be.

A kis melodramról, melyhez a szöveget Jankay József, a zenét pedig Kertay

Ede szerette, első előadása alkalmával már elmondta, hogy úgy zenéje mint szövege tekintetben szerencsés compositio. És most újra elmondhatjuk azt is, hogy egy a Nap szavaiat részi, mint az egyes virágok személyesítik magánál, valamint végül a kártyák kifogástalanul sikerültek.

A kertészleányka Assael Emmában talált egyes személyesítőt, az ibolya dalát Sonntagh Vilma énekelte ritka kedvességgel, és a többi szerepek is Mahler Ida, Pollák Terka, Wagner Eliz, Kertay Ilonka, Husserl Matild, Vertán Ilonka és Pfeifferkorn Hulda által előadva nagy hatást keltettek. A zenét Kertay Ede szolgáltatta egy a színpad előtt elhelyezett orgonán.

A kis darab utolsó hangjai után újra felharsant a tapsvihar, melyben a közönség, melynek sorai között ott láttuk Vargassz Arpad tanfelügyelőt, Kunec Elek igazgatót és Lacza Józsefet, az állami iskola felügyelő bizottságának elnökét is, megérdemelt jutalmat adott a buzgó rendezőknek s a derék növendékeknek.

Az előadástól mindenki megelégedéssel távozott, csak az az egy félórában, hogy ezek a városban megtapsolt kis leányok ezúttal háromszor annyit néztek a tükörbe.

De ne recrimináljunk, hiszen mi is — tapsoltunk.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Edelsheim-Gyula**, mint egyházi felügyelő. Új-Fazekas-Varsándról írják: A varsándi ág. hiv. ev. egyház fő-felügyelője, a jelenleg zarándok-varsándi birtokos idős báró Edelsheim Gyula Lipót, a nevezett egyház iskolájának kibővítésére 500 frtot adományozott.

— **Választási jegyzők.** A törvényhatósági bizottsági tagok ma eszközöndő választásokhoz Salacz Gyula polgármester ur, az új törvényhatóság jogánál fogva, a következő egyéneknek nevezte ki jegyzőikül és pedig az I. kerületben jegyzőül Hoffbauer Lajost, helyettesül Gruber Gézát; a II. kerületben jegyzőül Vargassz Lajost, helyettesül Apor Gyulát; a III. kerületben jegyzőül Rajnay Lajost, helyettesül Pók Károlyt; a IV. kerületben jegyzőül Gily Edét, helyettesül Movrin Károlyt.

— **A megyei bizottsági tagok választásáról** tegnap estig következő eredmény jutott tudomásunkra. Megválasztottak: a magyar-pécskai I. kerületben: Gaál Jenő, ifj. Donáth János, Köpf György. Radnán: Papp Gábor, Ternajgó József, Román Demeter és Szabados István. Magyar-Világoson: Török Árpád és Árgyelán Gábor. Zimánd-közön: Becsey Hugó, Prém Sándor és Gyurky Gábor. Gyorokon: Vittiola Sándor, Moncza Izaiás és Pálya Mátyás. Glogovácson: Bánhid Antal báró, Nachtel Odón és dr. Inetitoris István. Kúrticson: Bánhid Antal báró, dr. Takácsy Sándor, Faragó Gyula, Buday Péter. Forray-Nagy-Iratoson: Quilla Antal és Krivány János. Új-Panaton: Dr. Matavoszyk Nándor, Kalmár Sándor, dr. Fényes Kálmán. — **Otlakán** — mint lapunknak írják — a bizottsági tagok választása a szabadelvű román pártra nézve fényes eredménnyel ejtett meg, miután a beadott 137 szavazó lap szerint egyhangulag Szentcs Károly főszolgabíró, Zöldesán Péter síkosi jegyző, Ciontea Teodor theologiai tanár és Peezdi Juon otlaki földész választottak meg.

— **Kinevezések.** A hivatalos lap tegnapi száma több mint aradiakat érdeklő kinevezést hoz. Így kinevezettek alügyészekké az aradi ügyészséghez: Sere

Ferencz aradi járásbírósi albiró, és dr. Madzsar Károly zilahi törvényszéki jegyző.

— **A békés gyulai ügyészséghez** pedig: Vargha Ferencz kassai törvényszéki aljegyző alügyészségre nevezetett ki. Albirókká kinevezettek a lugosi járásbíróshoz: Oszlányi Cornél buzási járásbírósi aljegyző; a makói járásbíróshoz pedig Kovács Károly szegedi gyakorló ügyvéd.

— **Vonat-összeütközés.** Tegnap délelőtt negyed tíz órakor az arad-csanádi egyesült vasutaknak Boros-Sebesről a körösvölgyi vonalon érkező 320. sz. vonata, nem lévén a váltó megfigyelve, a helyett hogy átment volna a magyar államvasutak vágányára, befutott az arad-csanádi vasutak fűtőházi- és műhely-pályaudvarának csonka vágányára, s az ott álló 15 fedetes üres kocsikon-kocsikra ütközött. A mozdonyvezető sebesen vezette a vonatot s nem bírta idejében megállítani, úgy hogy az összeütközés heves volt. A vágányon álló üres kocsikból három teljesen összeesett, s még néhány megsérült. Szerencsére a vonaton magán nem történt baj sem a vonat-személyzetben, sem az utasokban. Csak a mozdony szenvedett kisebb sérüléseket. Az összes kár 4—5 ezer frtra tehető. Az arad-csanádi vasut váltóóra és a mozdonyvezető felelőssége fognak vonatni. Megjegyezzük, hogy a magyar államvasutak személyzetét e baleset okából semmi mulasztás sem terheli.

— **Műkedvelők a templomban.** Királó művelődésben volt részük azoknak, kik tegnap a minoriták templomában 12-13 óra mise alkalmával jelenleg zarándok-varsándi birtokos báró Edelsheim Gyula Lipót, a nevezett egyház iskolájának kibővítésére 500 frtot adományozott.

— **Gyilkos csendőr.** Varga Mihály tautai csendőrt, ki e hó 15-én őrárt közben csendőrtársát Nozák Henriket Tautz és Silingia közt szököltetés miatt agyonlőtte, az aradi származású Szánczy őrmester s egy csendőr fedezete mellett a budapesti kerületi parancsnoksághoz tegnap a déli vonattal kísértette át. Varga kis, igénytelen kinézetű ember, kiről ily szörnyű elhatározást fölténni alig merne az ember. Az agyonlőtt Nozák egy új-panóni övezgy aszszony fia, aki fia elestében támaszt vesztette el.

— **Vonat-késés.** A Budapestre esedékes 406. számú vonat tegnap reggel 2 óra 23 percz késéssel érkezett, mert Szolnoknál a 2950 sz. vonat jelzőköcsijén tengely-törés fordult elő, s az akadály csak a fentebb késelemnek megfelelő idő alatt volt elhárítható. E késedelem folyán a budapesti vonat elmulasztotta a csatlakozást a csanádi, körösvölgyi és temesvári vonatokhoz, ellenben Tóvisre a rendes időben ment egy új berendezett vonat.

— **Boszuból házat gyújtott föl.** Folyó hó 14-én éjjel bogyesdi lakos Ráda József lakházát eddig ismeretlen tettesek felgyújtották, s az a padláson lévő mintegy 60 forint értékű gabonaműveléget. A tűz után megindított nyomozás kiderítette, hogy a házat Oresce Tódor alnási lakos boszubból gyújtotta föl, amiért nejt, ki vele összeveszett, testvérehez Radához menekült, és kiadni vonakodott. A felgyújtásban büntetéses volt Oresce Pál és testvére, s mivel amaz tettét már be is ismerte, elfogatták.

— **Kötelességmulasztásért vonattak felelősségre.** Gerhárd N. Antal tautai lakos erdős és hó 9-én meggyaladt, s mivel Mihota Juon s Horga György bár az égett látták, azt bejelenteni elmulasztották, felelősségre vonattak. Az erdőtörvények persze

azt rendelik, hogy az ily tüzet köteles az észrevető bejelenteni.

— **Följelentett dohánycsempészek.** A csendőrorjáratnak O-Szent-Annán valaki azt a jelentést tette, hogy Bugy Tódor, Palkó György és Bene Juon ugyancsak szent-annai lakosok leveles dohány csempészesével üzkednek. E jelentésre a csendőrorjárat nevezett egyéneknek házmototzást tartott, mely alkalmával Bugy Tódornál 3, Palkó Györgynél 6, Bene Juonnál pedig 7 kiló dohányt talált, mit elkobozva az előjáróságnak adott át, míg az illetők ellen följelentést tett.

— **Öngyilkos katona.** Darida Rokus, a Csabán állomásozó 101-ik gy.-ezred zászlóaljának 12-ik századánál szolgálatban levő újoncz — mint lapunknak írják — pénteken reggel, még eddig ismeretlen okból, föbelötte magát s rögön meghalt. A szerencsétlen vitéz Darida András újkirgysói árvagyám fia.

— **Táncmulatság.** A b.-csabai asztalosiparos-íjűsok november 27-én a „Petőfi” vendéglő nagytermében Katalin-bált rendez.

— **Himlő Almás-Kamaráson.** Almás-Kamarás közönségben a himlőjárvány annyira dühöng, hogy az iskolai előadásokat rövid uton be kellett szüntetni. A helyzetet — mint lapunknak írják — még aggasztóbbá teszi azon körülmény, hogy jelenleg a községi orvosi állomás, lemondás folytán, üresedésben van. Szerencsére a községe nézve Neuman Béla kántor-tanító, ki már nem egy esetben gyógyított meg könnyebb betegeket, megengedhető háziszereivel.

— **Szerencsétlen esés.** A M.-Pécskán épülő új templom tetőjéről Belis János ácslegény e napokban vigyázatlanság folytán leesett, s jobb alkarrját eltörte.

— **Kenyérsütés-okozta tüzeset.** E hó 12-én este Buzta Juon repsegi lakos neje kenyeret akarván sütni, a kemenczében rakott tűztől vigyázatlanság folytán a ház meggyult és leégett. Kár 250 frt.

— **Sértés-lapások.** E hó elsején Paszkucz Midre két darab sertését a nádasdi erdőből eloltajolták. A később megtartott nyomozás folytán rájöttek, hogy a tolvajlást Horga Tódor krisztóménesi lakos követte el, kit elfogatták czéljából üzőbe is vettek, de ő iparkodott a neki vetett tör elől szabadulni, s miután a sertéseket eladni nem bírta, ezeket bitangásba eresztve, maga elvitt: azonban a szétküldött körözvény végre mégis a csendőrség körme közé került. E hó 13-ra menő éjjelen pedig Batrinó Mikuláj vogyronyi lakos zárt udvaráról loptak el három darab sertést 62 forint értékben, de a tetteseket még eddig kideríteni nem sikerült.

Hazánk és a főváros.

— **Udvari vadászat.** Hogy mennyire kedveli a király Ő Felsége a vadászatot, abból is kitűnik, hogy e héten szombatban harmadszor jelent meg a piros frakkos ur társaságban, mely daczára a gyönyörű időnek, jóval kisebb volt, mint rendesen. Ennek az az oka, hogy a főurak közül már sokan kimerültek. A társaság Szent-Mihálynál d. e. 11 órakor gyűlt össze. A vadászat szarvasra ment. A király Ő Felsége és leánya Gizella főhercegnő egy negyedórával a kitűzött idő előtt jelent meg a találkozóán, rendes kísérettel. A vadászat megkezdése előtt a király Ő Felsége cserélt tartott. Negyedórát társalgás után a Megyerről zárt kocsin ide szállított szarvast kibocsátották és megkezdődött a hajszá. Sok akadályon kellett a társaságnak áttörni, míg végre félórai hajszá után a szarvast sikerült elfogni. Gizella főhercegnő, ki sötét pelj lovon ült, részt vett a sportban, mely iránt, úgy látszik, nagyon érdeklődik. A király Ő Felsége Gizella főhercegnővel a vadászat után (dudóllóra hajtott vissza,

— **A Herbert-Christen ügy** — mint Pécsről írják — az utóbbira legalább is kellemtelen befejezést nyert. Lemondott tisztí ragiáról, lemondása elfogadta tott, és most Olmutzen iparkodik a hadnagyi rang helyett tán jövedelmezőbb de nem oly csillogó polgári állást szerezni. Miért mondott le? Van a magyarnak erre egy nagyon jó szava Hát — muszáj volt.

— **A Krnka-fegyver diadala.** Budapest szombat délután próbálások tartottak a városi lövőházban a Krnka-fegyverrel, kiválóan előkelő szakközönség előtt. Ott volt a többek közt igen sok lövész Radocza főlövész-mesterrel és számos katonatiszt Gelich vezérőrnaggyal élén. A próbálások egyesenes fegyver eredményt tündettek fel. A jelen voltak egyhangú tette szerint a Krnka-fegyver az összes mai ismétlő fegyverek közt a legtöbb (45) lövést képes perczenkint tenni és legalkalmasabb arra, hogy szigorú tűzfigyelem tartassék fenn. Egy a fegyver kezelésével csak kevéssé ismerős puskaműves 40 lövést tett perczenkint. A jelen voltak élénk sajnálkozásuknak adtak kifejezést a fölött is, hogy ez eddig csak egyetlen példányban meglévő fegyvert a hadügyi kormányzat nem fogja további próbák alávetetni. A fegyverrel, melyet a próbálások történtek, eddig nem kevesebb mint 8000 lövést tettek, a nélkül, hogy csak egyetlen csavart is meglázt volna benne. Maunlicher, kit Krnka, mint írtuk, verseny-lövéssé hitt meg, nem jelent meg s táviratilag azzal mentette ki magát, hogy a körülmények nem engedik megjelését.

— **Rövid hírek.** A szabadkai bétörés alkalmával elrablott értéktárgyak közül többet megtaláltak egy északi zálogházban, ahol több gyanús egyént tartóztattak le. — A z operaház gazdái Horváth Gyula, ma az operaház fegyelmi bírósága által hivatalosztásra íteltetett. — Erzsébet-napján a budapest-erzsébetvárosi templomban, továbbá a budai Erzsébet-apácák és a kapucinusok templomaiban megünnepezték magyarországi szent Erzsébet emlékét is. — Birkó körökben ismét híre jár, hogy Mihályovics Miklós kir. táblai elnök nyugalmába vonul s helyére Vajkay Károly, továbbá hogy Horváth Dóme tanácselnök nyugalmába készül lépni s helyére Csánád György váltótörvényszéki elnök, viszont ennek helyére Janicsák József eddigi alelnök nevezetnek ki.

A nagy világ.

— **A tejestevérek.** Madridból írják: Eulalia infánsnő korában szülte meg gyermekét, mint ahogy várták, s ezért nem is gondoskodhattak idejekorán dajkáról. Mint hogy pedig éjjel, amikor a születés történt, bajos lett volna birtelenében dajkát találni, a bajon Krisztina királyné segítette, ki az éjet sógorjone agyánál töltötte. Azt ajánlotta, küldjenek a királyi kastélyba s hozák el XIII. Alfonz dajkáját. A kis király ilyenkor aludni szokott, tehát bizonyára lesz oly szives dajkáját kissé odakülsőznöni unokatejestevének. A királyné rendelete teljesített s a királyné sajátkezűleg helyezte fia dajkájának keblére kis unokácskát.

— **A szegény czárevics.** Pétervárról jelentik november 16-iki kelettel: A czárné legközelebb a trónörökösül Cann-sbe vagy Nizába utazik, és ott fogja eltölteni az egész telet. A czárevics egészségi állapota ez idő szerint nem aggasztó. De a mellhártyagyulladásnak, a melyből csak most lábadt ki, rossz következményei lehetnek a zord és hideg orosz ég alatt, és hogy ezt elkerülje, a pétervári orvosi tekintélyek mind a déli éghajlat felkeresését tanácsolták a czárnának. A czári család ellenszenvét a tervvel szemben csak nagy nehezen sikerült legyőzni az orvosoknak.

— **Megtalált kincsek.** Az asztrakáni orosz helytartóságtól az a hír, érkezik, hogy megtalálták azokat a híres kincseket, melyeket az Oroszország ellen fellázadt Pugačov Kazántól Asztrakánig rabolt össze a városokban és falvakban, s a melyeket annak idején

elásozt. Egy Novoljetov nevű orosz, ki jól ismeri a kalmuk sivatagokat és történeteket, megkezdte a kincsek kutatását és feladatát részben meg is oldotta. Végig kutatta azt az utat, melyen Pugačov 1774-ben levertetésé után menekült. A sivatag négy helyén akadt ársai nyomokra és egy ponton a Mants folyó mellett meg is találta a kincsek jórészét, melynek elszállításá szekerek egész sorára lesz szükség. Novoljetov úgy ezt a leletet, valamint az e-eltéles későbbi leleteit is följajánlotta az orosz kormánynak.

— **Rövid hírek.** Az osztrák-magyar casino felavatási ünnepélyén szombaton fényes díszlakoma volt, melyen jelen voltak az osztrák-magyar és német követési követéségei és consulatusi egész személyzetekkel, míg a magyar és osztrák colonia rendkívül nagy számmal volt képviselve. — A romániai közönségi választások alkalmával több városban heves összeütközés történt. Botturában a lovasságuk kellett közbelépnie, hogy az elkerekedett lakosságot téken tartsa. A katonákat valószínű közáporral fogadták. Mindkét részben volt több halott és sebesült. A tömeg a csendőrség épületéből elkergette az őrséget, a hivatalnokokat, és az egész épület minden felszerelésével együtt szétrombolt. — Lehmann Lilli porosz kamarai énekesnő, kit szerződésességgé miatt a német színpadokról kizártak, férjhez megy Ottendorfer Oszvald newyorki hírlapkiadóhoz, ki hatvan éves ugyan, de több millió dollár ura. — Jacobini Bibornok pápai államtitkár, legutóbbi súlyos betegsége következtében, majdnem egészen megiskült.

Arad városi színház.

Folyó sz. 52. 2. kisérlet. 23. szám.

Hétfő, 1886. novemberhő 22-én:

A KERTÉSZLEÁNY.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Rindy Árpád.

Nyilttér.

CACAO és CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításán a legmagasabb díjjal, a kitüntetés oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és czégünk alatt valódiak. Kaptható minden hírvéres kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvéttel küldetnek szét.

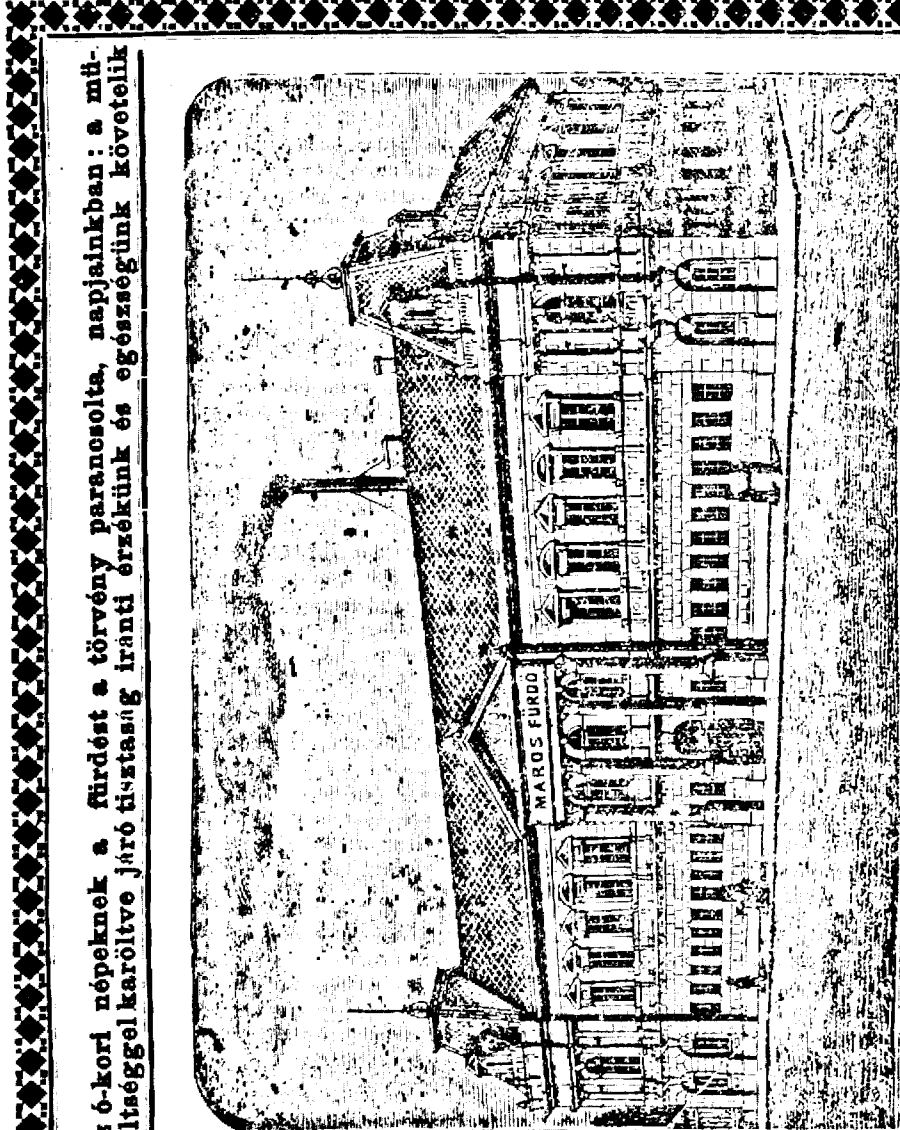
Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: Bécs,

V. Alleegeasse, Nr. 48. (a déli vasut mo.)

*) E rovast alatt közölték nem vállal felelősséget a Szék.

Fürdés után jól érezzük magunkat. — A jólérés egészség jele s biztosítéka.

A MAROS GŐZFÜRDŐ

SIMAY ISTVÁN

VAS- és MOOR-FÜRDŐ.
Egy kertész, szoba, kádfürdő, kád, zuhany, 10 db. berlet-jegy 6 ft — kr.
Egy deák- és katonajegy 40 ft — kr.
Egy gyermek-jegy 30 ft — kr.

MELEG KÁDFÜRDŐK.
Egy I. oszt. marvány csádi kád-fürdő 3-4 személyre 80 ft — kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 7 ft 50 kr.
Egy I. oszt. berlet-jegy 9 ft 50 kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 5 ft 50 kr.
Egy I. oszt. berlet-jegy 5 ft 50 kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 3 ft 50 kr.
Egy I. oszt. berlet-jegy 3 ft 50 kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 3 ft 50 kr.

NYÁRI HIDEG KÁDFÜRDŐ
Egy I. oszt. hideg kád-fürdő 3-4 személyre 4 ft 50 kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 4 ft 50 kr.
Egy I. oszt. berlet-jegy 4 ft 50 kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 4 ft 50 kr.

USZODA.
Egy személy-jegy 2 ft 50 kr.
Egy deák- és katonajegy 25 ft — kr.
Egy gyermek-jegy 2 ft — kr.
Egy I. oszt. berlet-jegy 20 ft — kr.
Egy II. oszt. berlet-jegy 1 ft 50 kr.
Egy III. oszt. berlet-jegy 1 ft 50 kr.

VIZGYÖGY-FÜRDŐ.
Egy személy-jegy 1 ft — kr.
Egy deák- és katonajegy 1 ft — kr.
Egy gyermek-jegy 1 ft — kr.

VILLANY-FÜRDŐK.
Egy személy-jegy 13 ft 50 kr.
Egy deák- és katonajegy 13 ft 50 kr.
Egy gyermek-jegy 13 ft 50 kr.

Egész napos ember jól érzi magát. — Kellemtelen érzés kezdődő betegség jele.

Printatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet” Aradon.